

LUKU 3

PERUSOPETUKSEN

TEHTÄVÄ JA YLEISET

TAVOITTEET

Normaalikoulun paikallinen sisältö
päivitetty 1.8.2020

SISÄLLYSLUETTELO:

LUKU 3 PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

3.4	Rauman normaalikoulun opetusta tukevat suunnitelmat ja paikalliset painotukset	3
3.4.1	Opetusta tukevat paikalliset suunnitelmat: Vihreä lippu ja Unesco	3
3.4.2	Laaja-alaisen osaamisen paikalliset painotukset	3
3.4.3	Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisen seuranta	4
3.4.4	Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet kuvana	5
3.4.5	Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet vuosiluokkakokonaisuuksien jatkumona	5

LUKU 3 PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

3.4 Rauman normaalikoulun opetusta tukevat suunnitelmat ja paikalliset painotukset

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelmassa on sisältönä opetussuunnitelman perusteiden luvun 3. teksti. Koulukohtainen pohdinta valtioneuvoston asetuksen ja perusopetuslain määrittämistä opetuksen ja kasvatuksen valtakunnallisista tavoitteista näkyy koulun omassa arvoperusta-kuvassa, joka on luvussa 2.

3.4.1 Opetusta tukevat paikalliset suunnitelmat: Vihreä lippu ja Unesco

Vihreä lippu – kestävä kehitys koulun arkeen -suunnitelma

Rauman normaalikoulu on Vihreä lippu – koulu, joka toteuttaa lukuvuosittain valtakunnallisia teemoja ja tavoitteita sekä omia koulukohtaisia tavoitteita. Vihreä lippu – suunnitelma on laadittu erikseen. Suunnitelman sisältöjä tarkennetaan tarvittaessa työsuunnitelmassa.

Unesco-toimintaan ja kulttuurikasvatukseen liittyvä kulttuuriperintökasvatuksen suunnitelma

Rauman normaalikoulu on hyväksytty Unesco – kouluksi, joka toteuttaa erikseen laadittua kulttuuriperintökasvatuksen suunnitelmaa. Suunnitelman sisältöjä tarkennetaan tarvittaessa työsuunnitelmassa.

(LINKKI Unesco – materiaaliin <http://www03.edu.fi/oppimateriaalit/ihmisenamaailmassa/>)

Edellä kuvatut opetusta tukevat suunnitelmat ovat mukana monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa. Toteutuksesta on tarkemmin luvussa 4.

3.4.2 Laaja-alaisen osaamisen paikalliset painotukset

Laaja-alaisen osaamisen seitsemästä osa-alueesta painottuvat Rauman normaalikoulussa jotkut osa-alueet muita enemmän. Painotusta on selvennetty lisätekstillä.

1. Ajattelu ja oppimaan oppiminen

2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Kulttuuriperinnön arvostaminen painottuu Unesco – toiminnan suunnitelman toteuttamisen kautta. Vanhan Rauman ja Sammallahdenmäen kuulumisen maailmanperintökohteisiin antaa vahvaa paikallista painotusta. Rauman normaalikoulu sijaitsee perinteisellä seminaarialueella, Myllymäellä, joka Museoviraston mukaan kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin, Sen rakennukset ovat nykyisin suojeltuja.

Kielitaidon merkitystä edistetään koulun painotuksen mukaan kielipainotteisella linjalla sekä muulla kielitarjonnalla.

3. Itsestä huolehtiminen ja arjentaidot

4. Monilukutaito

5. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019**

Tieto- ja viestintäteknologia painottuu Rauman normaalikoulussa. Harjoittelukouluilla on yhteinen Suomen harjoittelukoulujen tieto- ja viestintäteknologinen (TVT) strategia sekä yhteinen tavoitteisto ohjelmointipolku tieto- ja viestintäteknologiselle ohjelmoinnille sekä oppilaiden osaamistasojen kuvaus.

6. Työelämätaidot ja yrittäjyys

7. Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

Kestävä tulevaisuuden rakentaminen painottuu Vihreä lippu – ohjelman kautta.

3.4.3 Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen ja toteutumisen seuranta

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista arvioidaan monipuolisesti itse- ja vertaisarvioinnilla. Arviointia suorittavat sekä oppilaat että opettajat. Arviointien tuloksista keskustellaan opettajapalaverissa. Keskeiset tavoitteet arkistoidaan ja saatuja tuloksia hyödynnetään seuraavan lukuvuoden työsuunnitelmaa laadittaessa.

Arvioinnista on enemmän luvussa 6. ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteista on oppiaineiden osuuksissa.

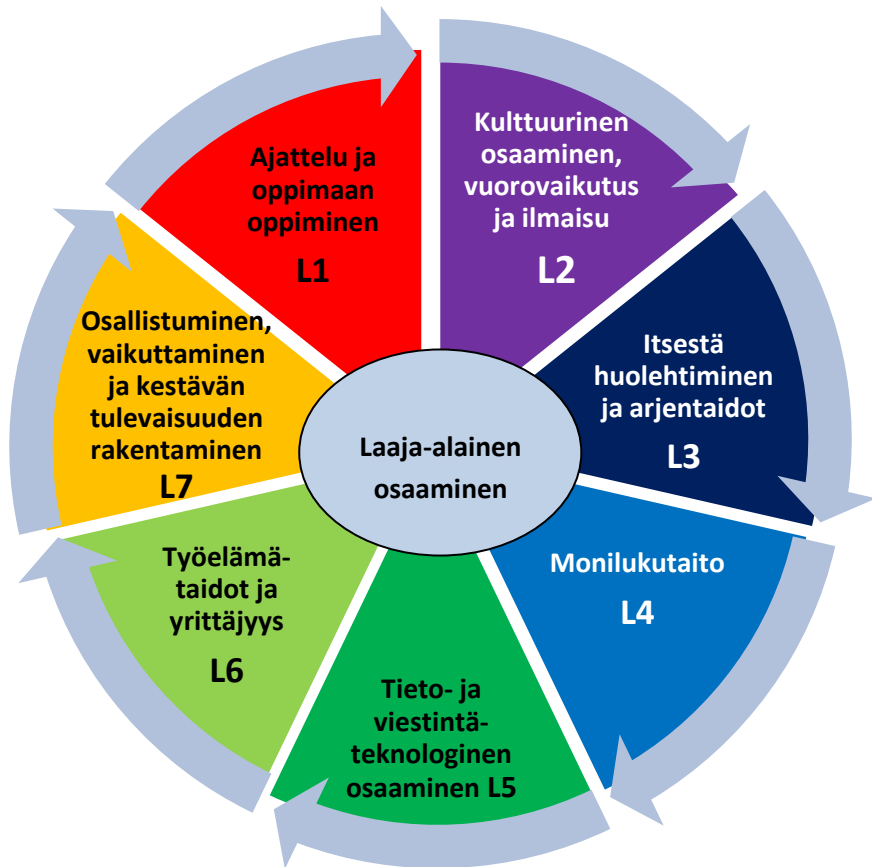
Seuraavalla sivulla on Opetushallituksen laatima kuva laaja-alaisesta osaamisesta opetussuunnitelman perusteisiin liittyen (OPS2016).

3.4.4 Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet kuvana

Perusopetuksen tavoitteet ja laaja- alainen osaaminen

- tiedot
- taidot
- arvot
- asenteet
- tahto

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

3.4.5 Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet vuosiluokkakokonaisuuksien jatkumona

Opetussuunnitelman perusteissa on vuosiluokkakokonaisuuksittain esitetty laaja-alaisen osaamisen tavoitteet. Niihin perustuen on Rauman normaalikoulussa laadittu kuvaus tavoitteista jatkumoina, joita tarkastellaan oppiaineiden tavoitteiden yhteydessä. Tavoitteena on auttaa oppilasta muodostamaan kokonaisvaltainen kuva hänen kasvunsa ja kehityksensä kannalta merkityksellisistä asioista ja helpottaa arvioinnin suunnittelua eri vuosiluokilla. Jatkumot on esitetty kunkin laaja-alaisen osaamisen osa-alueen kokonaisuutena. Tieto- ja viestintätekнологisesta osa-alueesta ei ole tehty tavoitejatkumoa, koska harjoittelukouluilla on laadittu oppilaiden oma ohjelmointipolku ja osaamistasot, joita voidaan käyttää arvioinnissa.

LI Ajattelu ja oppimaan oppiminen	1-2 luokat Tavoitteena on, että oppilaan osaamisen kehittyminen vahvistaa edellytyksiä itsensä tuntemiseen ja arvostamiseen, oman identiteetin muotoutumiseen. Mielikuvitus ja oppimisen ilo	3-6 luokat Tavoitteena on, että oppilaan osaamisen kehittyminen vahvistaa edellytyksiä itsensä tuntemiseen ja arvostamiseen sekä oman identiteetin muotoutumiseen. Identiteetti rakentuu vuorovaikutuksessa toisten ihmisten ja ympäristön kanssa. Oppimaan oppimisen taidot	7-9 luokat Tavoitteena on auttaa nuorta jäsentämään sekä omaa kehitystään että ympäröivää maailmaa. Luodaan mahdollisuuksia itsetuntoa vahvistaviin osaamisen ja onnistumisen kokemuksiin ja ohjataan näkemään realistisesti myös kehitymistarpeensa. Oma erityislaatu ja vahvuudet	SYSTEMINEN AJATELLO AKTIIVINEN ROOLI EETTINEN AJATELLO	
MUIDEN KANSSA TYÖSKENTELY	<u>Minua rohkaistaan ja kannustetaan, että</u> * Opim tuottamaan ja kehittämään ideoita yhdessä muiden kanssa. * Esittelemme työn tuloksia ja pohdimme missä on onnistuttu ja mistä tietää, että on onnistunut. Saan tukea muilta ja huomaan, että kaikilla on paljon opeteltavaa.	<u>Minua ohjataan ja neuvotaan esimerkkien avulla, että</u> *Huomaan, että tieto voi rakentua monella tavalla. *Osaan työskennellä yhdessä. *Opin toisilta. *Käytän kuvittelukykyäni luoviin ratkaisuihin. *Uskallan rohkeasti ylittää rajoja luodessani uutta. Opin luottamaan muihin oppilaisiin ja uskallan kokeilla.	<u>Minulle annetaan mahdollisuuksia ja innostetaan haastamaan työskentelyyn, jossa</u> *Kuuntelen itseäni ja toisia, näen asiat myös toisten silmin. *Löydän vaihtoehtoja ja luovia ratkaisuja. *Pohdimme tiedon rakentumisen erilaisia tapoja. *Esitämme omia ideoita. *Ratkaisen ongelmia, argumentoin itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa. *Päätelen, teen johtopäätöksiä. *Huomaan asioiden vuorovaikutussuhteita ja keskinäisiä yhteyksiä. *Pohdin oikeaa, väärää. *Pohdin hyvää elämää, hyveitä ja eettisen toiminnan periaatteita. Koen muiden kanssa työskentelyn innostavaksi, jaamme tietoa ja otamme haasteita vastaan.		
OMIIN NÄKEMYKSIIN LUOTTAMINEN	<u>Minua ohjataan ja innostetaan, että</u> *Kiinnostun ympäröivän maailman ilmiöistä. *Opin jäsentämään, nimeämään ja kuvaamaan ympäristöä. *Kyseenalaistan havaitsemiani asioita. *Huomaan ristiriitaisuuksia tai epäselvyyksiä. Ryhmässä opin myös toisilta.	<u>Minua innostetaan luottamaan itseeni, että</u> *Kehityksen tunnistamaan erilaisia näkökulmia. *teen oivalluksia. *Harjaannun kriittiseen ajatteluun. *Kuuntelen toisten näkemyksiä ja pohdin omaa sisäistä tietoa. Ryhmässä opin, että omat näkemykseni ovat erilaisia kuin muilla ja on erilaisia tapoja ajatella.	<u>Minua ohjataan ja kannustetaan, että</u> * Perustelen ajatuksiani. * Luotan itseeni ja näkemyksiini. *Sovellan ulkopuolella opittuja taitoja koulutyössä. *Käytän kuvittelukykyäni uuden oivaltamiseen ja luomiseen. *Yhdistelen ennakkoluulottomasti eri näkökulmia. *Rakennan uutta tietoa ja näkemystä. *Käsittelen ja pohdin epäselvää ja ristiriitaista tietoa. Ryhmä arvostaa kaikkien osallistumista ja näkemyksiä ja tiedän olevani hyväksyty.		

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

LUOVA JA TUTKIVA TYÖSKENTELYOTE	<u>Minua ohjataan ja neuvotaan miten</u> *Teen tarkkoja havaintoja. *Etsin tietoa, *Kysyn, kuuntelen ja ihmettelen. *Oivallan, löydän uutta ja keksin. Harjoittelen ja kehityn yksin ja yhdessä muiden kanssa.	<u>Minulle annetaan haasteita ja oppimiseni kehittyi, kun</u> *Asetan kysymyksiä, haen niihin vastuksia itsenäisesti ja yhdessä. *Teen havaintoja. *Huomaan asioiden välisiä vuorovaikutussuhteita ja keskinäisiä yhteyksiä. *Hyödynnän tietolähteitä ja apuvälineitä mahdollisimman paljon. Muiden kanssa työskentely tukee työskentelyäni ja eri tietolähteiden ja apuvälineiden hyödyntämistä.	<u>Minua tuetaan omassa oppimistavassani, että</u> *Tuon rohkeasti esille omia kokemustietojani ja pohdin niiden merkitystä ajattelulleni. *Teen havaintoja ja harjaannutan havaintoherkkyyttäni koko ajan. *Haen tietoa monipuolisesti. *Tarkastelen asioita kriittisesti eri näkökulmista. Yhdessä tekeminen tukee ja auttaa näkemään oman oppimistapani arvokkaana.
MINÄ OPPIJANA	<u>Minulle annetaan esimerkkejä, ohjataan ja rohkaistaan miten</u> *Harjoittelen tavoitteiden asettamista ja suunnittelemista. *Harjoittelen työskentelyn arviointia yksin ja yhdessä. *Havaitsen edistymistäni. *Tunnistan vahvuuksiani oppijana. *Illoitsen onnistumisestani. Saan jakaa kokemuksiani oppimisesta opettajan ja muiden oppilaiden kanssa ja oppia yhdessä.	<u>Minä saan mahdollisuuksia, ohjausta ja tukea, kun</u> *Harjoittelen tavoitteiden asettamista ja suunnittelemista. * Opettelen työskentelyn arviointia yksin ja yhdessä. * Tunnistan itselleni luontevimmat tavat oppia. *Kiinnitän huomiota opiskelutapoihini. *Huomaan säännöllisen harjoittelun vaikutuksen edistymiseeni. *Tunnistan vahvuuteni ja kehittämistarpeeni. Huomaan kehittyväni oppijana ja tiedostan erilaisten opiskelutapojen sopimisen itselleni ja muille.	<u>Minä saan kannustusta ja vahvistusta toimintatavoilleni, kun</u> *Otan vastuuta opiskeluun liittyvien tavoitteiden asettamisesta ja suunnittelusta. * Otan vastuuta oman työskentelyprosessin ja etenemisen arvioinnista. *Tunnistan omat oppimis- ja opiskelustrategiani ja kehitän niitä tietoisesti. <u>Minua ohjataan miten</u> *Ohjaan omaa oppimistäni. *Pystyn olemaan tarkkaavainen ja keskittynyt. *Hyödynnän teknologiaa ja apuvälineitä opiskelussani. Huomaan hallitsevani ja arvostavani oppimistäni ja kannan vastuuta myös tulevasta opiskelustani.

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	1-2 luokat Tavoitteena on rohkaista ja ohjata oppilaita myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön. Yhteistyö koulussa ja koulun ulkopuolella tarjoavat tilaisuuksia harjoitella toimimista monenlaisten ihmisten kanssa. Oppilaita kohdellaan arvostavasti ja ohjataan ystävällisyyteen ja hyviin tapoihin. Ystävällisyys ja hyvät tavat	3-6 luokat Tavoitteena on ohjata oppilaat tuntemaan omat juurensa, kulttuuriperintönsä ja oppia arvostamaan niitä. Oppilaita rohkaistaan itsensä ilmaisemisessa ja kokemaan ilmaisun iloa. Heitä tuetaan kasvamaan monipuolisiksi ja taitaviksi kielenkäyttäjiksi äidinkielellä ja muilla kielillä. Omat juuret ja ilmaisun ilo	7-9 luokat Tavoitteena on tukea oppilaiden kulttuuri-identiteetin muodostumista ja kulttuurisesti kestäväää elämäntapaa, joka perustuu ihmisoikeuksien kunnioittamiselle. Kunnioitus muita ihmisryhmiä ja kansoja kohtaan	KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KULTTUURISESTI KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA
MUIDEN KANSSA TYÖSKENTELY JA VUOROVAIKUTUS	Minua rohkaistaan ja ohjataan, että * Opin suhtautumaan muihin myönteisesti * Opin tekemään yhteistyötä * Noudatan hyviä tapoja * Opin tuntemaan Lapsen oikeuksien sopimuksen pääperiaatteet ja pohtimaan yhdessä muiden kanssa niiden merkitystä omassa elämässämme ja toiminnassamme. Opettelen kunnioittamaan muita ja kaikkien oikeuksia.	Minua ohjataan harjoittelemaan * Monipuolista vuorovaikutusta ja yhteistyötä. * Hyvää käytöstä. * Toisen asemaan asettumista. * Asioiden tarkastelemista eri näkökulmista Minua ohjataan * Tuntemaan ihmisoikeuksia (erityisesti Lapsen oikeuksien sopimus) koskevien sopimusten merkitys yhteiskunnassa ja maailmassa. * Kunnioittamaan ja puolustamaan ihmisoikeuksia. Kunnioitan muita ja ymmärrän, että ihmisoikeuksia on puolustettava.	Minua ohjataan tunnistamaan ja pohtimaan * Eri kulttuurien, uskontojen ja katsomusten vaikutuksia yhteiskunnassa ja arjessa. * Ihmisoikeuksien vastaisia asioita, joita ei voida hyväksyä. Minua ohjataan * Tutustumaan keskeisiin ihmisoikeussopimuksiin ja niiden merkitykseen ja toteutumiseen maailmassa. Minua kasvatetaan * Asettumaan toisten asemaan. * Kohtaamaan muita ihmisiä arvostavasti ja noudattamaan hyviä tapoja. Ymmärrän ihmisoikeuksien merkityksen maailmassa.	
KULTTUURIYMPÄRISTÖ JA KULTTUURINEN MONIMUOTOISUUS	Minulle annetaan mahdollisuuksia * Tutustua läheiseen kulttuuriympäristöön ja sen kulttuuriseen monimuotoisuuteen. * Tutustua kulttuuriperintöön ja taiteeseen. * Tutustua kulttuuritarjontaan. * Pohtia yhdessä miten omaan ympäristöön ja sen kulttuuriin voi vaikuttaa. Saan tutustua kulttuuriympäristöön, kulttuuriperintöön ja kulttuuritarjontaan.	Minä saan mahdollisuuksia tutustua * Kouluyhteisön ja kotiseudun kulttuurin ennen ja nyt. * Kulttuuriympäristöön ja sen muutokseen ja moninaisuuteen. Minua ohjataan arvostamaan * Kulttuuriperintöä ja osallistumaan uuden kulttuurin luomiseen. Minä saan mahdollisuuksia * Kokea ja tulkita taidetta ja kulttuuria. * Analysoida mediakulttuuria.	Minua ohjataan tuntemaan ja arvostamaan * Elinympäristöäni ja kulttuuriperintöäni ja siihen liittyviä arvoja. * Kulttuuria yhteisön ja yksilön hyvinvoinnin ylläpitäjänä. Saan mahdollisuuksia kokea ja tulkita * taidetta ja kulttuuria ja kulttuuriperintöä Saan tutustua * Kulttuuriperinnön monipuolisesti osallistua sen ylläpitoon ja uusintamiseen. Minua opetetaan	

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

		<p>*Pohtia median vaikutuksia. Ymmärrän kulttuurin monimuotoisuuden.</p>	<p>*Analysoimaan mediaympäristöä ja arvioimaan sen vaikutuksia Ymmärrän kulttuurin merkityksen.</p>
MUIDEN PERINTEET JA TAVAT	<p><u>Minua ohjataan, että</u> *Opin arvostamaan muiden perinteitä ja tapoja. *Voin saada kokemuksia kansainvälisyydestä. Ymmärrän, että omat tapamme voivat olla erilaisia kuin muilla.</p>	<p><u>Minulle annetaan mahdollisuuksia</u> *Kansainväliseen yhteistyöhön. *Erialaisten toimintatapojen ja kulttuurien vertailuun. Saan kokemuksia erilaisista kulttuureista olevien ihmisten kanssa yhteydessä olemisesta.</p>	<p><u>Minä saan mahdollisuuksia</u> *Olla vuorovaikutuksessa eri kansallisuutta olevien ihmisten kanssa. <u>Minua opetetaan kunnioittamaan</u> *muita ihmisryhmiä ja kansoja. Osaan suhtautua arvostavasti ja kunnioittavasti kaikenlaisiin ihmisiin.</p>
OMA PERHE JA YHTEISÖ	<p><u>Minua ohjataan, että</u> *Opin arvostamaan omaa perhettäni ja yhteisöäni. Opettelen ilmaisemaan itseäni.</p>	<p><u>Minua ohjataan tuntemaan, arvostamaan ja pohtimaan</u> *Sosiaalisia ja kulttuurisia juuriani. * Uskonnollisia, katsomuksellisia ja kielellisiä juuriani. * Oman taustani merkitystä ja paikkaa sukupolvien ketjussa. Tunnen omat juureni ja arvostan taustaani.</p>	<p><u>Minua ohjataan näkemään</u> *Eriolaiset perheet, yhteisöt ja niiden kulttuurit voimavarana. Koen rikkautena muiden perheiden ja yhteisöjen erilaisuuden ja erilaisen kulttuurin.</p>
ILMAISU	<p><u>Minua ohjataan, että</u> *Opin ilmaisemaan itseäni ja itselleni merkityksellisiä asioita eri tavoin. *harjoittelen monenlaista esiintymistä. Opettelen ilmaisemaan itseäni.</p>	<p><u>Minua kannustetaan ja rohkaistaan</u> *Kokeilemaan erilaisia ilmaisutapoja ja nauttimaan tekemisen ja ilmaisun ilosta. *Hallitsemaan ja arvostamaan omaa kehoa ja sen käyttöä ilmaisussa. *Ilmaisemaan itseäni vähäiselläkin kielitaidolla. Uskallan ilmaista itseäni.</p>	<p><u>Minä harjoittelen ja minua kannustetaan</u> *Ilmaisemaan mielipiteitäni rakentavasti *Toimimaan monenlaisissa esiintymis-, yhteistyö- ja vuorovaikutustilanteissa. *Käyttämään omaa kehoa ilmaisussa monipuolisesti. *Edistämään toiminnallani esteettisyyttä ja nauttimaan sen ilmenemismuodoista. Ilmaisen itseäni monipuolisesti.</p>

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	1-2 luokat Tavoitteena on oppia omaan ja yhteiseen hyvinvointiin, turvallisuuteen ja arjen sujumiseen liittyviä perusasioita. Oman vastuunoton ymmärtäminen	3-6 luokat Tavoitteena on ohjata oppilaat ymmärtämään, että jokainen vaikuttaa toiminnallaan niin omaan kuin toistenkin hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen. Yhteisöllisen vastuun ymmärtäminen	7-9 luokat Tavoitteena on kasvattaa oppilaat ymmärtämään ihmissuhteiden ja keskinäisen huolenpidon tärkeys. Oppilaita ohjataan kestävän elämäntavan mukaisin valintoihin ja toimintatapoihin. Toimiminen yhteisön ja oman hyvinvoinnin hyväksi	VASTUULLISESTI TOIMIVA MUISTA JA ISTEISTÄ HUOLEHTIVA OPPILAS
MUIDEN KANSSA TYÖSKENTELEY JA VUOROVAIKUTUS	Minulle opetetaan * Yhteisiä pelisääntöjä * Hyviä tapoja * Antamaan kannustavaa palautetta myös muille Opettelen kannustavaa yhteistyötä muiden kanssa.	Minua kannustetaan * Ottamaan vastuuta ilmapiiristä * Harjoittelemaan hyvää käytöstä * Harjoittelemaan yhteiseen hyvinvointiin vaikuttavia toimintatapoja * Osallistumaan yhteisten sääntöjen laadintaan ja toimintatapojen kehittämiseen. Minua ohjataan harjoittelemaan ja kehittämään * Sosiaalisia taitoja * Tunnetaitoja * Päätöksentekoa Ymmärrän sopimusten ja luottamuksen merkityksen yhteisössä.	Minua ohjataan * Ottamaan vastuuta myös toisista ja yhteisen arjen sujumisesta. * Harjoittelemaan sosiaalisia taitoja. * Tunnistamaan yhteistä hyvinvointia edistäviä ja haittaavia tekijöitä. Minua ohjataan käsittelemään * Yhdessä muiden kanssa ristiriitaisten tunteiden ja ajatusten kohtaamista ja hallintaa. Minä saan mahdollisuuksia * Osallistua koulutyön suunnitteluun. * Osallistua oppimisympäristön suunnitteluun ja toteuttamiseen. Toimin vastuullisesti yhteisön jäsenenä ja edistän yhteisön hyvinvointia.	
TEKNOLOGIATAIDOT	Minulle annetaan mahdollisuus tutkia * Arjen teknologiaa ja sen merkitystä elämässä * Teknisten laitteiden turvallisen käytön edellytyksiä Ymmärrän teknisten laitteiden turvallisen käytön.	Minua ohjataan hankkimaan tietoa * Teknologian kehityksestä ja vaikutuksista eri elämäntilanteissa ja monenlaisissa ympäristöissä Saan ohjausta * Teknologian vastuulliseen ja turvalliseen käyttöön. * Tarkastellessani teknologian käyttöön liittyviä eettisiä kysymyksiä. Ymmärrän teknologian monimuotoisuuden.	Minua ohjataan ymmärtämään * Teknologian kehitystä, monimuotoisuutta ja merkitystä omassa elämässä, kouluyhteisössä ja yhteiskunnassa. * Teknologian toimintaperiaatteita ja kustannusten muodostumista. Harjoittelen * Teknologian vastuullista käyttöä. * Teknologisten ideoiden kehittämistä ja mallintamista. Minua ohjataan pohtimaan	

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

			<p>* Teknologiaan liittyviä eettisiä kysymyksiä. *Teknologiaan liittyviä tulevaisuuden mahdollisuuksia Ymmärrän teknologian käytön ja merkityksen.</p>
TALouden HALLINTA JA KULUTTAJATAIDOT	<p><u>Minua ohjataan</u> *Tarkastelemaan mainontaa ja median vaikutuksia *Kriittiseen kuluttajuuteen *Miettimään taloudellisuutta, kohtuullisuutta ja ympäristön huomioimista kuluttajan valinnoissa ja mitä ne merkitsevät omassa toiminnassani *pohtimaan omaa rahankäyttöä suunnitelmallisesti Ymmärrän kuluttamiseen liittyviä asioita omasta näkökulmastani.</p>	<p><u>Minua ohjataan tutustumaan</u> *Kestävän kuluttamisen käytäntöihin. <u>Minä harjoittelen</u> *Kohtuullisuutta ja säästäväisyyttä *Talouden suunnittelua <u>Saan ohjausta</u> *Kuluttajana toimimisessa. *Mainonnan ja median vaikutusten kriittisessä tarkastelussa. *Pohtimaan omien valintojen vaikutusta kestäväan tulevaisuuteen. Ymmärrän taloudellisuuden ja kestäväan kehityksen periaatteen.</p>	<p><u>Minua ohjataan</u> *Tarkastelemaan kulutustottumuksiani kestäväan tulevaisuuden näkökulmasta. *Tarkastelemaan mainosviestintää analyttisesti. *Toimimaan vastuullisena kuluttajana. <u>Saan opastusta</u> *Oman talouden suunnitteluun. *Taloudesta huolehtimiseen. Opin kuluttajataitoja ja omasta taloudesta huolehtimisen taitoja.</p>
TURVALLISUUSTAI DOT	<p><u>Minua ohjataan</u> *Itsenäisessä ja turvallisessa liikkumisessa lähiympäristössä *Turva- ja suojavälineiden käytössä *Kehittämään taitojani kävelijänä ja pyöräilijänä <u>Minä harjoittelen</u> *Avun pyytämistä ja toimimista vaaratilanteissa Osaan toimia turvallisesti lähiympäristössäni.</p>	<p><u>Minua tuetaan</u> *Harjoittelemaan turvallisuuteen vaikuttavia toimintatapoja. *Harjoittelemaan itsenäisen liikkumisen taitoja aikaisempaa laajemmalla alueella, myös joukkoliikenteessä. *Oppimaan pyörällä liikkumista. *Huomioimaan myös toisten turvallisuus liikenteessä. <u>Minua ohjataan ja opetetaan</u> *Turva- ja suojavälineiden käyttöön. *Tuntemaan keskeiset turvallisuuteen liittyvät symbolit. *Toimintatavoissa, joilla suojataan yksityisyyttä ja henkilökohtaisia rajoja. <u>Minulle annetaan mahdollisuuksia harjoitella</u> *Tarkoituksenmukaista toimintaa erilaisissa vaaratilanteissa. Opin turvallisuuteen liittyviä tärkeitä taitoja.</p>	<p><u>Minua ohjataan</u> *Turvallisuutta edistäviin toimintatapoihin. *Toimimaan kestävästi ja vastuullisesti liikenteessä (erityisesti pyörällä ja mopolla) *Huolehtimaan turvavarusteiden käytöstä ja päihteettömyydestä liikenteessä. <u>Minulle neuvotaan, miten</u> *Suojata yksityisyyttäni ja henkilökohtaisia rajojani. <u>Minua ohjataan</u> *Ennakoimaan ja välttämään vaaratilanteita. *Toimimaan onnettomuustilanteissa tarkoituksenmukaisesti. Osaan huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta.</p>
	<u>Minua ohjataan</u>	<u>Minua kannustetaan</u>	<u>Minua tuetaan ja ohjataan</u>

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

VASTUU ITSESTÄ, HYVINVOINNISTA JA TERVEYDESTÄ	*Huolehtimaan minulle osoitetuista vastuutehtävistä luokka- ja kouluyhteisössä. *Hahmottamaan aikaan ja paikkaan liittyviä käsitteitä ja niiden merkitystä. *Tunnistamaan ja ilmaisemaan omia tunteitani Ymmärrän itsestä huolehtimisen käsitteen merkityksen.	*Harjoittelemaan ajanhallintaa *Ottamaan vastuuta oppimisympäristön siisteydestä ja viihtyvyydestä Tunnen vastuuni myös yhteisössä toimimisessa.	*Itsenäistymään. *Ottamaan vastuuta itsestä ja arjen sujumisesta. *Tunnistamaan omaa hyvinvointia haittaavia ja edistäviä tekijöitä (erityisesti uni, lepo, päivärytmi, liikkuminen, ravinto ja päihteettömyys sekä hyvät tavat). *Harjaantumaan terveyttä ja hyvinvointia edistäviin toimintatapoihin. *Tunnetaidoissa. Tiedän miten huolehdin itsestäni, terveydestäni ja hyvinvoinnistani ja osaan toimia sen mukaan.
--	--	---	--

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

L4 Monilukutaito	1-2 luokat Tavoitteena on ohjata oppilaita monilukutaitoisiksi, monienlaisten ikäkaudelle ominaisten tekstien tulkitsijoiksi, tuottajiksi ja arvioijiksi. Monenlaisiin teksteihin tutustuminen	3-6 luokat Tavoitteena on ohjata oppilaita kehittämään monilukutaitoaan ja tulkitsemaan, tuottamaan ja arvioimaan yhä moninaisempia tekstejä erilaisissa yhteyksissä ja ympäristöissä. Monilukutaito kehittyy	7-9 luokat Tavoitteena on ohjata oppilaita syventämään monilukutaitoaan laajentamalla tekstien kirjoa kaikkien oppiaineiden opetuksessa. Laaja-alainen käsitys teksteistä ja monilukutaidon käyttö hyödyksi	KRIITISESTI AJATTELEVA MONILUKUTAIDON OPPIJA
TIETO SANALLISESTI Lukemisen ja kirjoittamisen perustaidot MONINAISET TEKSTIT JA TIETO: <ul style="list-style-type: none">• KUVALLISESTI• AUDITIIVISESTI• NUMEERISESTI• KINESTETTISESTI• EDELLISTEN YHDISTELMINÄ	Minua opetetaan *Kirjoitettujen tekstien lukemisessa ja kirjoittamisessa. Minua opetetaan *Arkeen liittyvän numeerisen tiedon käsittelemisessä. Minua ohjataan *Kehittämään kuvanlukutaitoa kokeilemalla kuvallisia ilmaisutapoja. Minua kannustetaan *Käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä. *Nauttimaan erilaisista teksteistä. *Ilmaisemaan itseään erilaisten tekstien avulla.	Minua opetetaan *Perustaitojen ja -tekniikoiden hallinnassa edelleen. Minua ohjataan *Tarkastelemaan fiktiota ja faktaa *Harjoittelemaan mielipiteiden tarkastelua *Havainnoimaan ja tulkitsemaan ympäristöä ja huomaamaan tekstien tavoitteita ja tekstien eri keinoja (esim. tieto, mielikuvat, hokuttelu).	Minua opetetaan *Analyttisessä lukutaidossa. *Kriittisessä lukutaidossa. *Kulttuurisessa lukutaidossa. Minä syvennän monilukutaitoani tutustumalla erilaisiin tekstilajeihin *Kertoviin. *Kuvaaviin. *Kantaa ottaviin. *Pohtiviin. Minä harjoittelen *Tuottamisen, tulkinnan ja välittämisen taitoja eri oppiaineissa niille ominaisella tavalla. *Tuottamisen, tulkinnan ja välittämisen taitoja eri oppiaineiden yhteistyönä.	
TIEDONHANKINTATAIDOT AJATTELUN JA TULKINNAN TAIDOT	Minua ohjataan *Hankkimaan tietoa erilaisista lähteistä. *Välittämään tietoa muille. Minua ohjataan pohtimaan *Kuvitteellisen ja todellisen maailman suhdetta.	Minua kannustetaan lähteiden käyttöön *Suullisten *Audiovisuaalisten *Painettujen *Sähköisten *Haku- ja kirjastopalveluiden	Minua rohkaistaan käyttämään monilukutaitoa vaikuttamiseen ja osallistumiseen *Omassa elinympäristössäni. *Mediassa. *Yhteiskunnassa Minua ohjataan kehittämään kuvallukutaitoa	

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

MONILUKUTAIDON KÄYTTÖTAIDOT	<ul style="list-style-type: none">*Tekstin tekijää.*Tekstin tarkoitusta. <p><u>Minua tuetaan kehittämään</u></p> <ul style="list-style-type: none">*Kriittistä ajatteluani.*Tuottamisen taitojani.*Tulkittamisen taitojani.*Arvottamisen taitojani. <p><u>Minua kannustetaan</u></p> <ul style="list-style-type: none">*Jakamaan kokemuksia monenlaisia välineitä ja ilmaisun keinoja käyttäen.	<p><u>Minua ohjataan</u></p> <ul style="list-style-type: none">*Vertaamaan ja arvioimaan hakemani tiedon soveltuvuutta.*Omakohlaiseen työskentelyyn eri medioiden parissa (medioiden tuottama merkitys ja välittämä todellisuus).*Kriittiseen lukutaitoon.	<ul style="list-style-type: none">*Käyttämällä erilaisia kuvatulkinna menetelmiä ja esittämisen tapoja. <p><u>Minua ohjataan medialukutaidossa</u></p> <ul style="list-style-type: none">*Työskentelemällä eri medioiden parissa. <p><u>Minua kannustetaan</u></p> <ul style="list-style-type: none">*Ilmaisemaan näkemyksiäni monipuolisten viestinnän ja vaikuttamisen keinojen avulla.
--	---	---	---

L5 Tieto- ja viestintä- teknologinen osaaminen	<p style="text-align: center;"></p> <p style="text-align: center;">Suomen harjoittelukoulujen ohjelmointipolku vuosiluokille 1-9 https://enorssi.fi/tvt/ohjelmointipolku/</p> <p style="text-align: center;">Harjoittelukoulujen oppilaan osaamistasot vuosiluokilla 1-9 https://enorssi.fi/tvt/osaamistasotaulukko/</p>
---	---

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys	1-2 luokat Tavoitteena on oppia työskentelemään yksin ja yhdessä toisten kanssa. Ryhmässä toimiminen	3-6 luokat Tavoitteena on ohjata oppilaita työskentelemään järjestelmällisesti ja pitkäjänteisesti ja ottamaan kasvavassa määrin vastuuta tekemisestään. Oma yritteliäisyys	7-9 luokat Tavoitteena on edistää oppilaiden kiinnostusta ja myönteistä asennetta työtä ja työelämää kohtaan sekä vahvistaa siihen liittyvää tietopohjaa. Opintojen kautta työhön ja työelämään	ALOITTEELLINEN, YRITTELIÄS JA ROHKEA YHTEISTYÖKYKYINEN OPPILAS
MUIDEN KANSSA TYÖSKENTELY	<u>Minua ohjataan harjoittelemaan</u> * Yhteistyötä ja ryhmässä toimimista. * Omien ideoiden sovittamista yhteen toisten kanssa. * Vastuunkantoa. <u>Minua kannustetaan</u> * Tutkimaan uusia asioita. * Miettimään missä itse olisin hyvä. * Miettimään mitä voisni tehdä toisten hyväksi koulussa ja kotona. <u>Minua rohkaistaan</u> * Toimimaan uusissa tilanteissa itseeni luottaen. Harjoittelen ryhmässä toimimista ja omien ideoiden esiin tuomista.	<u>Minua rohkaistaan</u> * Tunnistamaan vahvuuksiani. * Kiinnostumaan erilaisista asioista. <u>Minua kannustetaan</u> * Sisukkuuteen työn loppuun saattamisessa. * Työn tulosten arvostamiseen. <u>Minä saan mahdollisuuksia oppia</u> * Vastavuoroisuutta. * Neuvottelutaitoja. * Ponnistelua yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. <u>Minua rohkaistaan</u> * Tuomaan vapaa-ajallani oppimia taitoja. koulutyöhön ja opettamaan niitä toisille. Ymmärrän omien vahvuuksien kehittämisen ja niiden käyttämisen yhteisön hyväksi.	<u>Minua ohjataan harjoittelemaan</u> * Projektityöskentelyä. * Verkostoitumista omassa yhteisössä, lähialueella ja Suomessa sekä mahdollisuuksien mukaan myös kansainvälisesti. * Suunnittelemaan työprosesseja. * Asettamaan hypoteeseja. * Kokeilemaan erilaisia vaihtoehtoja. * Tekemään johtopäätöksiä. * Löytämään uusia ratkaisuja olosuhteiden muuttuessa. <u>Minua opastetaan</u> * Tarttumaan tehtäviin aloitteellisesti. * Ennakoimaan työskentelyn mahdollisia vaikeuksia. * Arvioimaan ja ottamaan haltuun riskejä. * Kohtaamaan epäonnistumisia ja pettymyksiä. * Viemään työn sisukkaasti loppuun. Toimin aloitteellisesti ja rohkeasti yhdessä muiden kanssa.	
AMMATIT JA TYÖELÄMÄ	<u>Minä opastetaan tutustumaan</u> * Ammatteihin koulussa. * Ammatteihin koulun ulkopuolella. <u>Minua ohjataan</u>	<u>Minua kannustetaan</u> * Aloitteellisuuteen * Yritteliäisyyteen <u>Minua ohjataan</u>	<u>Minulle annetaan mahdollisuuksia tutustua</u> * Työelämään. * Yhteistyöhön koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.	

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

	<p>*Ymmärtämään työn merkityksen yhteiskunnassa ja perheiden arjen ja toimeentulon kannalta. Ymmärrän työn merkityksen toimeentulon kannalta.</p>	<p>*Näkemään työn ja yrittäjyyden merkitys elämässä ja yhteiskunnassa. Ymmärrän yrittäjyyden merkityksen itselleni ja yhteiskunnallisesti..</p>	<p><u>Minua opastetaan</u> *Selvittämään opintoihin ja työhön liittyviä mahdollisuuksia ja uravalintoja. <u>Minua rohkaistaan</u> *Tunnistamaan ja kehittämään omia taipumuksiani, vahvuuksiani ja kiinnostuksen kohteitani. *Tekemään opintoihin ja työhön liittyvät valinnat perustellusti ja omista lähtökohdistani perinteisten sukupuoliroolien ja muiden roolimallien vaikutukset tiedostaen. Ymmärrän työn ja yrittäjämäisen toimintatavan merkityksen yhteisössä ja yhteiskunnassa.</p>
--	--	--	--

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen	1-2 luokat Tavoitteena on, että oppilas voi tuntea tulevansa kuulluksi, nähdyksi ja arvostetuksi. Oppilaita ohjataan edistämään kestävää elämäntapaa. Yhteistä suunnittelua ja kestävän tulevaisuuden pohdintaa	3-6 luokat Tavoitteena on oppilaiden yhteisöllisyyden kokemusten vahvistaminen. Oppilaita ohjataan pohtimaan kestävän kehityksen tarvetta ja omaksumaan kestävää elämäntapaa. Demokratia ja tasa-arvo ja omien valintojen merkitys	7-9 luokat Tavoitteena on syventää ja vahvistaa oppilaiden kiinnostusta yhteisiä ja yhteiskunnallisia asioita kohtaan ja harjoitella toimintaa demokraattisen yhteiskunnan jäsenenä. Tavoitteena on ohjata oppilaita pohtimaan kestävän kehityksen sosiaalisia, yhteiskunnallisia ja taloudellisia sekä kulttuurisia ja ekologisia edellytyksiä. Osallistuminen ja kestävä elämäntapa	OSALLISTUMINEN JA DEMOKRATIA KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN	Minua ohjataan suunnittelemaan *Omaa opiskeluani. *Oman ryhmäni työn tavoitteita ja toimintatapoja. *Työskentelytilojen järjestämisestä. *Viihtyvyyttä. *Koulun toimintoja ja tapahtumia. Minua autetaan pohtimaan *Oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden ja vastavuoroisuuden merkitystä. Minut tutustutetaan *Demokraattisen toiminnan sääntöihin ja toteutumiseen käytännössä. Osallistun aktiivisesti suunnitteluun.	Minua ohjataan harjoittelemaan *Yhteistyötä. *Ristiriitojen käsittelyä *Ratkaisujen etsimistä ja päätöksentekoa. Minua ohjataan hankkimaan tietoa *Rauhasta *Tasa-arvosta *Demokratiasta *Ihmisoikeuksista Minua ohjataan *Näkemään median vaikutus yhteiskunnassa *Harjoittelemaan median käyttöä vaikuttamisen välineenä. Ymmärrän tasa-arvon ja demokratian merkityksen yhteiskunnassa.	Minua ohjataan *Ilmaisemaan näkemyksiäni rakentavasti. *Etsimään ratkaisuja yhteistyössä muiden kanssa. *Erialaisten toimintatapojen pohdintaa eri näkökulmista. *Toimintaa demokraattisen yhteiskunnan jäsenenä. Saan tietoa ja kokemuksia *Osallistumisen keinoista ja muodoista. Ymmärrän, että opiskelu ja osallistuminen ovat tärkeitä.	
KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN	Minua autetaan pohtimaan *Oikeudenmukaisuutta *Kestävää tulevaisuutta omassa maassa ja	Minua ohjataan hankkimaan tietoa *Kestävästä kehityksestä * Omien valintojen, elämäntapojen ja tekojen	Minua ohjataan *Ymmärtämään omien valintojen ja tekojen merkitys itselle sekä lähiyhteisölle, yhteiskunnalle ja luonnolle.	

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma, päivitetty 1.8.2020,
2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja sen muutoksien mukaan
Kasvatustieteiden tiedekunnan dekaani hyväksynyt: 16.6.2016; muutokset 17.6.2019

RAKENTAMINEN	maailmassa. Ymmärrän omien tekojeni merkityksiä kestäväen tulevaisuuden kannalta.	merkityksestä itselle, lähiyhteisölle, yhteiskunnalle ja luonnolle. Ymmärrän kestäväen tulevaisuuden rakentamisen merkitystä yhteiskunnallisesti.	<u>Minua opetetaan, että</u> *Saam valmiuksia toimintatapojen ja rakenteiden arviointiin ja muuttamiseen kestävää hyvinvointia edistäviksi. Ymmärrän mitä kestävä elämäntapa merkitsee.
---------------------	---	---	---